

Utrikesdepartementet

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2021–2025

1. Inriktning

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet ska ta sin utgångspunkt i principerna om bistånds- och utvecklingseffektivitet liksom i Agenda 2030, Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris.

Strategin ska gälla under perioden 2021–2025 och omfattar sammantaget 2 miljarder kronor varav 1,95 miljarder kronor avser Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) och 50 miljoner kronor avser Folke Bernadotteakademin (FBA).

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslagspost 1:1.9 Afrika i regleringsbrev avseende Sida för respektive budgetår samt medel som anslås under anslagspost 1:1.4 Biståndsverksamhet och anslagspost 1:4.1 Folke Bernadotteakademin, avseende förvaltningskostnader i genomförandet av strategin, i regleringsbrev avseende FBA för respektive budgetår.

Sidas verksamhet ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

- Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, inklusive minskad korruption
- Ökad jämställdhet inklusive tillgång till och respekt för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Fredliga och inkluderande samhällen

- Inkluderande processer för att förebygga, hantera och lösa konflikter på fredlig väg

Miljö, klimat och hållbart nyttjande av naturresurser

- Begränsad klimatpåverkan och ökad motståndskraft mot klimatförändringar
- Hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser inklusive biologisk mångfald
- Ett hållbart och motståndskraftigt lantbruk med fokus på förbättrad livsmedelstrygghet och försörjning

Folke Bernadotteakademins verksamhet ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer, och jämställdhet

- Stärkt respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, inklusive säkerhetssektorreform

Fredliga och inkluderande samhällen

- Ökade förutsättningar för lika deltagande i fredsprocesser samt stärkt kapacitet att förebygga, hantera och lösa konflikter på olika nivåer i samhället

2. Landkontext

Mali är ett av världens fattigaste länder, präglad av en utbredd sårbarhet och omfattande säkerhetsutmaningar. Ett fredsavtal ingicks 2015 och avtalet utgör en grund för arbetet med att långsiktigt bygga fred, skapa stabilitet och bidra till hållbar utveckling. Huvuddelarna av fredsavtalet har emellertid inte genomförts. En ökning av terrorism och kriminella aktiviteter som illegal handel med vapen, droger och människor har gjort att säkerhetsläget komplicerats ytterligare under senare år, särskilt i de norra och centrala delarna av landet. Efter månader av protester i Mali mot den sittande regeringen genomfördes en militärkupp i augusti 2020 som bland annat ledde till att presidenten tvingades avgå, samt att parlament och regering upplöstes. En förhandlingsprocess under ECOWAS ledning ledde fram till en överenskommelse om en övergångsperiod på 18 månader för återgång till

folkvalt styre, under denna period ska viktiga reformer av bland annat konstitutionen och demokratiska institutioner genomföras.

Merparten av befolkningen försörjer sig i den informella sektorn och fattigdomen är utbredd över hela landet. I de norra och centrala delarna försörjer sig merparten genom lantbruk, men otydliga markrättigheter och ändrade beteendemönster har bidragit till konflikter mellan boskapsskötare och jordbrukare, framförallt i de centrala delarna. Korruptionen är utbredd inom den offentliga administrationen och rättssystemet. Den statliga närvaron är låg, särskilt på landsbygden, vilket begränsar förutsättningarna att tillhandahålla säkerhet och grundläggande samhällstjänster för befolkningen. Covid-19-pandemin och dess effekter riskerar att ytterligare belasta redan svaga samhällsstrukturer och försvåra för redan utsatta grupper.

Situationen för mänskliga rättigheter är mycket oroande. Grava kränkningar av och övergrepp mot de mänskliga rättigheterna kopplade till säkerhetsläget rapporteras återkommande. Kvinnors och flickors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna och kvinnors lika deltagande i politiska och beslutsfattande processer är begränsat, detta beror på ett flertal faktorer så som strukturell ojämlikhet, barnäktenskap och könsdiskriminering inom arbetslivet. Könsbaserat våld och könsstympning är vanligt förekommande. Mali är ett ursprungs-, transit och destinationsland för migranter. De humanitära behoven är stora och otrygg livsmedelsförsörjning utbredd. De stora säkerhetsproblemen, liksom omfattande utmaningar på miljöområdet och ändrade klimatmönster bidrar till denna problematik.

3. Verksamhet

Sida ska genomföra, följa upp och redovisa verksamheten i linje med vad som föreskrivs i regeringens riktlinjer för strategier inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd (UD2017/21053). I riktlinjerna framgår bland annat att verksamheten aktivt ska styras mot målen samt att faktiska resultat följs upp utifrån målen. Den årliga strategirapporten ska vara övergripande och bland annat innehålla en redovisning, analys och bedömning av resultaten av verksamheten i förhållande till angivna mål. Resultatinformation ska användas för beslutsfattande, lärande, ansvarsutkrävande och för att säkerställa transparens gentemot allmänheten. Uppföljningen ska ge tillförlitlig och användbar information om resultat på såväl kortare som längre sikt genom både kvalitativ och kvantitativ

information, där så är möjligt. Resultatuppföljning ska i första hand svara på frågan om verksamheten gjort skillnad, hur och för vem. Uppföljningen ska med utgångspunkt i de förutsättningar som finns svara på i vilken omfattning utvecklingssamarbetet gjort skillnad.

Utvecklingssamarbetet bidrar till hållbar utveckling utifrån Agenda 2030, åtagandena om utvecklingsfinansiering från Addis Ababa Action Agenda och klimatavtalet från Paris. Verksamhetens bidrag är särskilt relevant för följande mål i Agenda 2030: ingen fattigdom (mål 1), ingen hunger (mål 2), god hälsa och välbefinnande (mål 3), jämställdhet (mål 5), hållbar energi för alla (mål 7), anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (mål 8), hållbar konsumtion och produktion (mål 12), bekämpa klimatförändringarna (mål 13), ekosystem och biologisk mångfald (mål 15), fredliga och inkluderande samhällen (mål 16) samt genomförande och partnerskap (mål 17). I strategirapporteringen till regeringen ska referenser till hur verksamheten bidrar till genomförandet av Agenda 2030 i relation till strategins prioriteringar ingå. I sin helhet ska det svenska utvecklingssamarbetet bidra till att minska fattigdomen i landet, till bättre förutsättningar för en demokratisk utveckling och till respekt för de mänskliga rättigheterna.

Verksamheten ska bidra till att stärka rättsstatens principer, ökad transparens och ansvarsutkrävande samt minskad korruption. Verksamheten ska även bidra till att stärka förutsättningarna för genomförandet av demokratiska, fria och rättvisa val. Där så är möjligt och lämpligt kan verksamheten även inriktas på stärkande av samhällsbärande institutioner och tillit till dessa. I arbetet för ökad jämställdhet bör verksamheten inriktas på att stärka kvinnors deltagande i beslutsprocesser samt att förbättra synen på kvinnor och flickor som aktörer. FBA ska i sin verksamhet fokusera på stärkt respekt på rättsstatens principer, inklusive stöd till dialog och deltagande i säkerhetssektorreform, där så bedöms lämpligt.

Verksamheten ska skapa förutsättningar för mer effektiva och relevanta initiativ och processer för fred, konfliktförebyggande, demokratisering och försoning. Kvinnors och ungas lika deltagande i dessa initiativ och processer bör stärkas. FBA ska i sin verksamhet verka för konfliktförebyggande, fredsbyggande samt kvinnors och ungas deltagande i fredsprocesser samt i mekanismer för att förebygga, hantera och lösa konflikter. Stöd till arbete med återintegrering av före detta kombattanter kan ingå.

Verksamheten ska bidra till hållbar förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser, inklusive bevarande och restaurering av biologisk mångfald och dess ekosystemtjänster. I verksamheten bör Sverige tillvarata synergier mellan hållbar naturresursförvaltning och miljömässig, social samt ekonomisk resiliens. Verksamheten ska innefatta stöd till småskaligt, hållbart lantbruk, detta inkluderar bland annat ett hållbart nyttjande av naturresurser, samt bidrar till ökat skydd för hälsa. Verksamheten inom lantbrukssektorn kan även bidra till produktiv sysselsättning med anständiga villkor. Verksamheten kan även omfatta insatser för ökad tillgång till förnybar energi och ökad energieffektivisering, Verksamhet som syftar till att begränsa Malis klimatpåverkan eller stärkt motståndskraft mot klimatförändringar kan även bidra till att hantera underliggande orsaker till konflikt.

Sverige har ett omfattande och mångsidigt engagemang i Mali. Utvecklingssamarbetet utgör en del i Sveriges samlande engagemang i landet som även inkluderar humanitärt stöd, omfattande personella bidrag till fredsfrämjande insatser och bidrag till EU:s verksamhet. Sveriges utvecklingssamarbete ska vara relevant och effektivt. Verksamheten ska tillvarata kopplingarna mellan långsiktigt utvecklingssamarbete, fredsfrämjande och humanitärt bistånd. Verksamheten ska på sikt bidra till ett minskat beroende av humanitärt bistånd. Synergier ska sökas mellan strategins olika områden, liksom med verksamhet inom ramen för andra relevanta strategier för det svenska utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet. Potentialen i digitalisering och innovation som verktyg för måluppfyllelse ska, när relevant, tillvaratas. Att stimulera andra finansiella resurser bör utforskas.

Utvecklingssamarbetet ska anpassas till rådande omständigheter och vara såväl flexibelt som ändamålsenligt. Direkt samarbete med statliga aktörer kan medföra viss risk och bör endast ske efter noggrann riskbedömning.

Sverige ska verka för en sammanhållen och effektiv utvecklings- och biståndssamordning i landet, inte minst genom ett aktivt deltagande i EU:s gemensamprogrammering och i samarbetet med relevanta multilaterala aktörer.